

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Scrúdú na hArdteistiméireachta 2021

Oideachas Reiligiúnach

Ardleibhéal

Dé hAoine 25 Meitheamh Tráthnóna 2:00 — 4:30

Líon Iomlán na Marcanna 240

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

CAITHFIDH IARRTHÓIRÍ IAD SEO A LEANAS A FHREAGAIRT

- CEIST **AMHÁIN** AS AONAD A hAON
- ROINN **AMHÁIN** AS AONAD A DÓ
- ROINN **AMHÁIN** AS AONAD A TRÍ

AONAD A hAON

NÍ MÓR DUIT CUID *a)* AGUS CUID *b)* A FHREAGAIRT AS CEANN AMHÁIN DEN DÁ CHEIST SEO
A LEANAS .

(Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist)

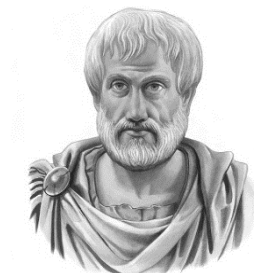
ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

CEIST 1.

- a) *Samhlaigh go bhfuil deis agat labhairt le hArastatal faoi thionchar a chuid smaointe ar chúrsaí fealsúnachta agus ar an smaointeoireacht eolaíoch.*

Tabhair breac-chuntas ar **dhá** phointe a dhéanfa faoin méid a chuir smaointe Arastatail le cúrsaí fealsúnachta agus le smaointeoireacht eolaíoch.

(40 marc)

(Foinse: <https://literariness.org>)

- b) *Mínigh conas a léiríodh ceisteanna faoi bhrí na beatha in **dhá** mhiotas a bhaineann le daoine a mhair sa chianaois.*

(40 marc)

CEIST 2.

- a) *Is féidir forbairt na fealsúnachta a rianú siar go dtí an tSean-Ghréig.*
Mínigh an fáth ar féidir **dhá** phointe eile ama a lua mar eochairphointí i bhforbairt na smaointeoireachta fealsúnaí.

(40 marc)

(Foinse: In oiriúint ón <https://tremendouslifebooks.wordpress.com>)

- b) *I dtraidisiúin reiligiúnacha úsáidtear íomhá de Dhia uaireanta chun tuiscint áirithe ar Dhia a léiriú.*

Tabhair breac-chuntas ar na smaointe faoi Dhia a léirítear in **dhá** íomhá thraidisiúnta de Dhia a ndearna tú staidéar orthu.

(40 marc)

AONAD A DÓ

NÍ MÓR DUIT *DHÁ* CHEANN AR BITH DE CHODANNA: *a), b), c)* AS CEANN **AMHÁIN** DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT. (Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: BUNÚS AGUS CUR IN IÚL COMHAIMSEARTHA

- a) I scríbhinní **beirt** acu seo thíos, measúnaigh cé chomh hiontaofa agus atá an fhianaise gur mhair Íosa Nazórach:
- SOISCÉALAÍ • JOSEPHUS • PLINIAS ÓG • TACATAS
– MATHA, MARGAS, LÚCÁS, NÓ EOIN (40 marc)
- b) Scrúdaigh an tionchar a bhí ag aiséirí Íosa ar an tuiscint a bhí ag a chéad deisceabail air mar 'An Slánaitheoir' agus ar mheon an mhisin a bhí acu. (40 marc)
- c) Tabhair breac-chuntas ar phríomhghnéithe an tsaoil laethúil Chríostaí ar leag Naomh Pól béim orthu ina chuid scríbhinní chuig ceann **amháin** de na chéad phobail Chríostaí seo:
- AN CHORAINT • FILIPE • TEASALAINICÉ (40 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

- a) Scrúdaigh bunús agus aidhm na dialóige idirchreidhmhí sa lá atá inniu ann idir **dhá** cheann de na reiligiúin seo: ♦ AN BÚDACHAS ♦ AN CHRÍOSTAÍOCHT ♦ AN HIONDÚCHAS
♦ AN tIOSLAMACHAS ♦ AN GIÚDACHAS (40 marc)
- b) *Féadann creideamh reiligiúnach daoine a spreagadh ag cora móra ina saol – breith, bás etc.* Tabhair breac-chuntas ar conas is féidir tionchar creidimh reiligiúnaigh a fheiceáil sa tslí ina ndéanann baill de reiligiún **amháin** as Liosta A agus reiligiún **amháin** as Liosta B thíos comóradh ar chor mór saoil:
- LIOSTA A: ♦ AN CHRÍOSTAÍOCHT ♦ AN GIÚDACHAS
LIOSTA B: ♦ AN BÚDACHAS ♦ AN HIONDÚCHAS ♦ AN tIOSLAMACHAS (40 marc)
- c) Cuir i gcomparáid an tslí a ndéantar pobail áitiúla de chreidmhigh a eagrú laistigh de reiligiún **amháin** as Liosta A agus reiligiún **amháin** as Liosta B thíos:
- LIOSTA A: ♦ AN CHRÍOSTAÍOCHT ♦ AN GIÚDACHAS
LIOSTA B: ♦ AN BÚDACHAS ♦ AN HIONDÚCHAS ♦ AN tIOSLAMACHAS (40 marc)

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

- a) Úsáid samplaí agus pléigh an ról a d'fhéadfadh 'suáilce' a imirt i bhfás duine i dtreo na haibíochta morálta. (40 marc)
- b) *Tá gá le cothroime idir cearta an duine agus 'an leas coiteann' i gcinneadh morálta.* Pléigh an fhianaise don ráiteas seo agus tagair do shampla as dlí sibhialta na hÉireann ina bhféachtar le cothroime idir cearta an duine agus 'an leas coiteann' a shlánú. (40 marc)
- c) Próifíligh conas ar tháinig athrú sa smaointeoireacht ó Ré na hEagnaíochta amach maidir leis an moráltacht a bhaineann le **dhá** cheann díobh seo:
- PIONÓS AN BHÁIS • DÚSHAOTHRÚ LEANAÍ • SCLÁBHAÍOCHT • COGAÍOCHT (40 marc)

AONAD A TRÍ

NÍ MÓR DUIT CUID *a)* NÓ CUID *b)* AS CEANN **AMHÁIN** DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN E REILIGIÚN AGUS INSCNE

- a) Pléigh an méid a chuir **dhá** cheann díobh seo a leanas leis an tuiscint ar chúrsaí inscne i sochaí an lae inniu:

• BITHEOLAÍOCHT • FEALSÚNACHT • SÍCEOLAÍOCHT • SOCHEOLAÍOCHT
(80 marc)

(Foinse: <https://www.depositphotos.com>)

nó

- b) Scrúdaigh conas a bhí tionchar ag smaointe nó ag gníomhartha **beirt** bhan, óna catagóirí éagsúla luaite thíos, ar an tsochaí le linn a ré:

• BUNAITHEOIRÍ NA nORD RIALTA • SCRÍBHNEOIRÍ REILIGIÚNACHA
• LEASAITHEOIRÍ SÓISIALTA • SMAOINTEOIRÍ SPIORADÁLTA (80 marc)

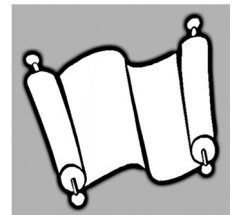
ROINN H AN BÍOBLA: LITRÍOCHT AGUS TÉACS DIAGA

- a) Mínigh an méid a chuir **dhá** fhionnachtain seandálaíochta leis an tuiscint atá ann anois faoin gcaoi ar scríobhadh an Bíobla. (80 marc)

nó

- b) Tá 'téacs clasaiceach' luaite leis an mBíobla.

Pléigh an fhianaise don ráiteas seo, agus tagair samplaí den chaoi a n-aithnítear go mbaineann luach fódach leis an mBíobla i measc an phobail mhóir le himeacht na mblianta. (80 marc)

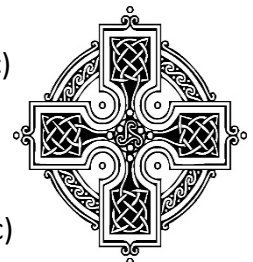
(Foinse: Softkey Multimedia Inc)

ROINN I REILIGIÚN: EISPÉIREAS NA hÉIREANN

- a) Próifíligh an tslí a bhfuil **dhá** dheasghnáth Réamh-Chríostaíochta curtha in oiriúint ag traidisiún Críostaí in Éirinn an lae inniu. (80 marc)

nó

- b) Pléigh tionchar an dí-eaglaiseachais agus an dí-eaglaisithe ar phatrún an chreidimh agus an chleachtais reiligiúnaigh in Éirinn an lae inniu. (80 marc)

(Foinse: images-wixmp.com)

- a) Tabhair breac-chuntas ar conas a bhí impleachtaí ag **dhá** cheann de thuairimí Descartes don ghaol idir reiligiún agus eolaíocht. (80 marc)

nó

- b) Scrúdaigh na cosúlachtaí agus difríochtaí sa chaoi a dtugann an reiligiún agus an eolaíocht faoi cheann **amháin** de na díospóireachtaí seo a leanas:

- AN DÍOSPÓIREACHT FAOI
BHUNÚS NA CRUINNE

- AN DÍOSPÓIREACHT
FAOIN nGÉINEOLAÍOCHT

(80 marc)

(Foinse: In oiriúint ón <https://www.patheos.com>)

Níl aon ábhar scrúdaithe ar an leathanach seo

Níl aon ábhar scrúdaithe ar an leathanach seo

Níl aon ábhar scrúdaithe ar an leathanach seo